

ויזרע יצחק

שנה יב'

<p>פרשת "תרומה" הפטרה: "וה' נתן" ד' אדר תש"ף</p>	<p>יוצא לאור ע"י מדרשת "ויזרע יצחק" ע"ש יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל</p>	<p>זמני השבת כניסה יציאה ר"ת</p>	<p>כ"ב 16:58</p> <p>כ"ג 18:14</p> <p>כ"ד 18:48</p>	<p>ת"א 17:15</p> <p>ת"ב 18:15</p> <p>ת"ג 18:50</p>	<p>תיפה 16:05</p> <p>תיפא 18:14</p> <p>תיפב 18:50</p>
---	--	--	--	--	---

הגיגים לפרשת השבוע

"ויקחו לו תרומה... וזאת התרומה אשר תקחו מאתם" (שְׁמוֹת כה' ב')

רבינו החיד"א מביא ב"נחל קדומים" שבתרגום יהונתן (פרשת ויקהל) נאמר שענני שמים הביאו את אבני השהם ואבני המילואים מנהר פישון, ואת הבושם ואת השמן מגן עדן, והנשיאים לקחו אותם והביאו אותם לצורך בניית המשכן ודבר זה היה בפרסום גדול. ומביא בשם מהר"י זאבי שהדבר רמוז במה שנאמר "ויקחו לי תרומה", כביכול, קחו תרומה ממני, שגם אני נותן תרומה לבניית משכן, וחזן מזה גם "מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי" כל איש לפי נדבת לבו. יוצא שיש כאן שתי תרומות: אחת תרומה מאת ה', והשנייה מאנשי ישראל. ואחר כך מפרש את סוגי התרומה "וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת... כולם מחוברים באמצעות וא"ו החיבור עד "ועצי שיטים", ואז מפסיק הכתוב וכותב "שמן למאור" ללא וא"ו החיבור, להורות שמכאן ואילך זו היא תרומת ה', כביכול השמן, הבשמים, אבני השהם ואבני המילואים.

"זהב וכסף ונחושת" (שְׁמוֹת כה' ג')

לכאורה נראה שהתורה מונה את סוגי התרומות לפי סדר חשיבותם, "זהב וכסף ונחושת", אך מכך שרק בסוף הרשימה נכתב "אבני שוהם ואבני מלואים" למרות שהם החשובים ביותר נראה שלא כך הוא הסדר. מבאר ה"פנים יפות" סוגי התרומות מסודרים לפי סדר המלאכה, את ה"זהב וכסף ונחושת" היו צריכים לצורך הקרשים לעשיית העמודים והאדנים, ואת ה"תכלת וארגמן..." היו צריכים לצורך הכנת יריעות המשכן ועליו הכסויים של עורות האילים והתחשים, ומה שאמר הכתוב "עצי שיטים" אין הכוונה לקרשים כיון שהם היו מוכנים מימי יעקב אבינו, אלא מדובר על עצים הדרושים לצורך בניית הכלים דהיינו הארון השולחן וכיוצא בו.

"ועשו ארון עצי שיטים" (שְׁמוֹת כה' י')

הכלי הראשון שהתורה מציינת שצריך לעשות למשכן הוא הארון. מסביר ה"צורר המור" שהטעם הוא משום שהתורה קדמה לעולם לכן היא ראשונה לכל הדברים. ולכן, כמו שבמעשה בראשית כתוב "ויהי אור" בתחילה. כך כתב בכאן "ועשו ארון" בתחילה שבו מונחת התורה שנקראת "אור" דכתיב "ותורה אור". ולכן לא אמר כאן הכתוב "ועשית" כמו שכתוב בעשיית שאר כלי המקדש "ועשית מנורה" "ועשית שלחן" להורות שהתורה מונחת ומזומנת לכל באי העולם. ו"כל הרוצה ליטול את השם יבא ויטול". ולכן נאמר בציווי הארון "ועשו" כלומר, כולם ביחד כיון שלכל מי שרוצה יש חלק שווה בתורה.

"שתי ידות לקרש האזור" (שְׁמוֹת כו' יז')

ה"נעם אלימלך" מפרש את הכתוב "שתי ידות לקרש האחד" על פי הידוע שהקב"ה ברא את האדם עם שני ידיים, יד אחת נקראת "ימין", והיד השנייה נקראת "שמאל". הבריאה הזו של האדם בשתי ידיים שונות באה להראות לאדם שיש לו את אפשרות הבחירה האם להימין או האם להשמאל וגם האדם צריך לדעת שעליו להגביר את הימין על השמאל, עליו לעבוד את ה' בשני היצרים להכניס את השמאל תחת הימין.

"נר ה' נשמת אדם" העלון מוקדש לעילוי נשמת כל מתי ישראל ובכללם:

הרה"ג אליהו דרעי זצ"ל בן סוליקה נלב"ע כג' אייר תשע"ז

הרב מאיר אלעזר עטיה בן זוהרה ז"ל נלב"ע ט' אדר ב' תשע"ט

פרלה לוטאט בת סימונה ז"ל נלב"ע כב' מרחשון תש"ף

תנצב"ה

מעוניין לקבל את העלון ישירות לתיבת הדוא"ל שלך? שלח מייל לכתובת: Yossef.Benhamo@gmail.com

העלון מיוסד לעילוי נשמת:

חביבה חיה בנימין בת גורג'יה ז"ל

יצחק בנימין בר שורין ז"ל

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל

נלב"ע יא' ניסן תשס"ז

נלב"ע יג' אדר ב' תשל"ג

נלב"ע יג' אדר ב' תשס"ה

תנצב"ה

"ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי" (שְׁמוֹת כה' ב')

לכאורה היה על הכתוב לומר "ויקחו לי נדבה" ולא "תרומה" שהרי הוא אומר "ידבנו לבו", לא ברור גם מדוע נאמר שוב "תרומתי" די היה לומר "תקחה" ויסמוך על התרומה שהוזכרה בהתחלה. מתרץ ה"אלשיך" הקדוש שהתורה באה ללמדנו שאין כוונת הציווי כאן לומר ש"יתן איש את כל הון ביתו", אלא רק "הפרשה" קטנה מרכושו, ואמר הכתוב בלשון "תרומה" במקום "הפרשה" כדי לרמוז על התרומה האמורה בתורה שהיא אחד מעשרה, "תרומת מעשר", כמאמר הכתוב "מעשר מן המעשר" (במדבר יח' כו), היות ששיעור "תרומה גדולה" לא מפורש בתורה. וזו היא הדרשה מהמון העם, אך "מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי" הכוללת שתי תרומות: אחת במלה "תרומתי" והשנייה במילת הריבוי "את" שהוא שני עשורים דהיינו "חומש". כפי שאמרו חז"ל "המבזבז אל יבזבז יותר מחומש" (כתובות נ.), ולמדו זאת מיעקב אבינו שאמר "עשר אעשרנו לך" (בראשית כח' כב), שיעקב התחייב להפריש שני עשורים, דהיינו "חומש".

"ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המישכן ואת תבנית כליו וכן תעשו" (שְׁמוֹת כה' ט)

"וכן תעשו- לדורות" (רש"י)

התוספות מקשה אל רש"י ואומר שהלוא המזבח שעשה משה לא היה שווה למזבח שעשה שלמה, מתרץ רבי לוי יצחק מברדיצ'ב ב"קדושת לוי" שכוונת הכתוב "כן תעשו" חוזרת על מה שנאמר "ככל אשר אני מראה אותך", שכמו שאתה אינך רשאי לשנות דבר אלא לעשות רק כפי "אשר אני מראה אותך", כך לדורות, "כן תעשו", כאשר אני מראה לכם על פי הנביאים אשר יהיו באותו הדור.

"ועשית עלי זר זהב סביב" (שְׁמוֹת כה' י)

אמרו חז"ל (יומא עב) שהזר שעל הארון מרמז על "כתר תורה". מבאר ה"כלי יקר" שבזר של השולחן ובזר של המזבח נאמר "ועשית לו" לפי שכתר "כהונה" המרומז על ידי המזבח וכתר ה"מלכות" שרמוז על ידי השולחן הוא מיועד לאנשים מיוחדים כי אין ה"כהונה" אלא למי שהוא מזרע אהרן והמלכות נתונה למי שהוא מזרע דוד לכן נאמר "ועשית לו" אבל כתר תורה הוא הפקר לכל לכן לא נאמר "ועשית לו" אלא "ועשית עליו" ומשתמש הכתוב בלשון "זר" להורות שהמשתמש בכתרה של תורה דינו כ"זר הקרב יומת" כמו שנאמר בכתר כהונה "והזר הקרב יומת" (במדבר יח' ז) כך גם כתר מלכות שהוא כתר לזרע דוד והוא זר לזרים.

"ויעדתי לך שם ודברתי אתך" (שְׁמוֹת כה' כב)

ה"ספורנו" טוען שלצורך המפגש עם משה שרתה בארון השכינה, וזהו כלל בהנהגת הקב"ה שבכל מקום שבו נמצאים חכמי הדור אשר מגמת פניהם היא "השכל וידוע אותי", שם תשרה השכינה כמו שנאמר "ושכנתי בתוכם ככל אשר אני מראה אותך", והוסיף ואמר "וכן תעשו". כמו שהעידו חז"ל שקרה להם בעת שהיו דורשים במעשה מרכבה שהיתה השכינה עמם ומלאכי השרת מלויים אותם כמו ששאלו בגמרא: "אפשר אתה דורש במעשה מרכבה ושכינה עמנו, ומלאכי השרת מלויים אותנו ואני ארכב על החמור?" (חגיגה יד:)

"ודברתי אתך מעל הכפרת" (שְׁמוֹת כה' כב)

מקשה ה"חזקוני", לפי הפסוק שלפנינו הקב"ה מדבר אל משה מעל הכפורת ואילו לפי הפסוק "וידבר אליו מאהל מועד" (ויקרא א' א) נראה שהקב"ה מדבר אל משה מאהל מועד, לכאורה, סתירה בין הפסוקים. ומיישב שהדבר תלוי במקומו של משה, כלומר כאשר היה משה מחוץ לאהל מועד, הוא היה שומע את הקול בא אליו "מאהל מועד" וכשמשא היה בתוך אהל מועד, היה הקול בא אליו "מעל הכפרת", כמו שכתוב "ובבא משה אל אהל מועד וישמע את הקול מדבר אליו מעל הכפורת" (במדבר ז' פט)

"ועשית בנזרת זהב טהור" (שְׁמוֹת כה' לא)

"שבעת הנרות במנורה הם כנגד שבעה כוכבים שמשוטטים בכל הארץ" (מדרש)

מבאר רבינו בחיי זה ששבעת כוכבי הלכת הם נרות שנמצאים ברקיעים העליונים ופועלים ומשפיעים על העולמות התחתונים והם מנהיגים את העולם הזה תמיד, הן ביום והן בלילה, כך גם שבעת הנרות שבמנורה שהיו דולקים ביום ובלילה, "לפני ה' תמיד", הנר האמצעי במנורה הוא כנגד גלגל "חמה" שהוא תדיר באורו והוא האמצעי בין שבעת כוכבי הלכת שצ"ם חנכ"ל, (ש'בתאי, צ'דק, מ'אדים, ח'מה, נ'וגה, כ'וכב, ל'בנה), וכן גם היום הרביעי הוא האמצעי שבשבעת ימי השבוע ולכן נבראה החמה ביום הרביעי.

לרפואת כל חולי עמו ישראל ובכללם:

אליהו בן חמו בר אסתר, סעדיה בן חמו בר אסתר, יוסף בנימין בר חביבה, אריק שלום בר גורג'יה.

הארות והערות ניתן להפנות לטלפון: 052-3268315 או בדוא"ל: Yossef.Benhamo@gmail.com

גמ"ח "יד יצחק": מבחר תפילין רש"י (ספרדי, אשכנזי, איטר) גמ"ח "בית יצחק": ספרים ל"חנוכת בית" ו"ברית יצחק"

חברת הבקשות "מאיר השחר": לימוד פיוטים ובקשות נוסח מרוקו בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו

מדרשת "ויזרע יצחק": שיעור "דף יומי" בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו בית כנסת "שבת אחים" נוה גן פ"ת 21:30-20:30

לבירור פרטים ולהשאלה - טלפון: 052-3268315